

Zápis z 5. zasedání Vědecké rady Vysoké školy ekonomické v Praze konané dne 5. března 2024

	Jméno	Podpis	Funkce/útvár
Zapsala:	Ing. Martina Sušánková		OVV
Schválil:	doc. Ing. Petr Dvořák, Ph.D.		rektor

Přítomni: dle prezenční listiny

Program zasedání:

1. Předání docentských jmenovacích dekretů
2. Profesorské řízení:
 - **doc. Ing. et Ing. Ondřej Machek, MBA, Ph.D.,**
Fakulta podnikohospodářská, obor Management a manažerská ekonomie
3. Projednání materiálu Metodika hodnocení uplatňovaná při habilitačním řízení a řízení ke jmenování profesorem na Vysoké škole ekonomické v Praze
4. Informace o materiálu Textová část plánu realizace Strategického záměru
5. Různé

Úvod

Úvodem rektor VŠE doc. Ing. Petr Dvořák, Ph.D., přivítal členy Vědecké rady Vysoké školy ekonomické v Praze (dále jen VR VŠE) a seznámil je s programem jednání.

1. Předání docentských jmenovacích dekretů

Prorektor pro vědu, výzkum a doktorské studium prof. Ing. Mgr. Martin Lukeš, Ph.D., představil nově jmenované docenty:

- Mgr. Jiří Mazurek, Ph.D., - omluven
- Ayaz Zeynalov, M.A., Ph.D.,
- Ing. Hana Zídková, Ph.D.,
- Ing. Jiří Dvořák, Ph.D.,
- Ing. Martin Januška, Ph.D.

Rektor VŠE předal přítomným novým docentům jmenovací dekrety a poblahopřál jim k dosažení vědecko-pedagogického titulu docent.

2. Profesorské řízení

Prorektor prof. Lukeš konstatoval, že podle prezenční listiny je přítomno 33 členů VR VŠE, vědecká rada je tedy usnášeníschopná.

Profesorské řízení doc. Ing. et Ing. Ondřeje Machka, MBA, Ph.D., (obor Management a manažerská ekonomie)

Podle jednacího řádu VR VŠE navrhl prorektor prof. Lukeš před zahájením rozpravy k profesorskému řízení skrutátory z řad členů VR VŠE, a to prof. Ing. Jakuba Fischera, Ph.D. a doc. Ing. Pavla Hnáta. VR VŠE návrh odsouhlasila.

Děkan Fakulty podnikohospodářské prof. Ing. Jiří Hnilica, Ph.D., představil uchazeče a jeho životní kariéru, uvedl hlavní zaměření uchazeče, a to v rámci oblasti rodinných firem, dále vyzdvihl spolupráci při výzkumných projektech GAČR. VR VŠE sdělil, že doc. Machek vedl 2 úspěšně obhájené disertační práce s výbornou publikační aktivitou v top časopisech. Uvedl, že řízení bylo zahájeno v červnu 2023, představil předsedu komise prof. Dvořáčka a další členy komise a podal stručnou informaci o průběhu řízení na fakultě. Komise jednomyslně doporučila Vědecké radě VŠE jmenování doc. Machka profesorem v oboru Management a manažerská ekonomie.

Předseda komise prof. Ing. Jiří Dvořáček, CSc., seznámil členy VR VŠE se stanoviskem komise a s průběhem její práce. Uvedl, že uchazeč splnil veškeré požadavky pro profesorské řízení a komise doporučila všemi hlasy zahájení řízení ke jmenování doc. Machka profesorem. Dále představil jeho kariérní postup. V rámci pedagogické činnosti představil působení doc. Machka na Fakultě podnikohospodářské, jeho působnost na katedře, garanci studijních předmětů, výuku v doktorských studijních programech a celoživotním vzdělávání, výuku předmětů v anglickém jazyce. Celkem vedl 30 bakalářských a 22 diplomových prací, oponoval 5 disertačních prací. Prof. Dvořáček představil zaměření jeho výzkumné činnosti, která je dlouhodobě orientována především na rodinné podnikání, mezi další témata patří zemědělská ekonomika a regulace síťových odvětví. Zmínil, že doc. Machek byl hlavním řešitelem či členem řešitelských týmů projektů GAČR a TAČR i komerčních výzkumných projektů. Při své výzkumné práci spolupracuje s odborníky ze zahraničí, např. z EDHEC Business School či TU Dresden. Publikoval či se podílel na přípravě 4 monografií, 12 článků v časopisech s impakt faktorem, 21 článků v databázi Scopus a 27 dalších recenzovaných článků. Zmínil členství ve VR Fakulty podnikohospodářské, v mezinárodních odborných organizacích (FGF, IFERA) a funkci výkonného redaktora časopisu Central European Business Review, kterou doc. Machek vykonával.

Doc. Ing. et Ing. Ondřej Machek, MBA, Ph.D., v rámci prezentace seznámil přítomné s přínosem pro rozvoj oboru Management a manažerská ekonomie a uvedl koncepci vědecko-pedagogické činnosti. Představil významné aktivity na fakultě např. založení Centra vědy a výzkumu, Centra pro rodinné firmy, činnost v Etické komisi pro výzkum. Seznámil členy s vyučovanými a garantovanými předměty, aktualizoval svoji publikační činnost, kdy v rámci monografií jde o 2 monografie a 3 kapitoly v monografii a v rámci publikačních výstupů zvýšení počtu článků v časopise evidovaném ve Scopus na 24. Z vybraných teoretických a koncepčních prací představil „Role genderu v nástupnictví“, „Rodinné konflikty v rodinných firmách“, „Sociální kapitál v rodinných firmách“, z vybraných empirických prací uvedl „Vztahový konflikt a sociální kapitál“, „Sociální kapitál a inovační výstup v rodinných firmách“, „Podnikatelská orientace rodinných firem“. O každé ze zmíněných publikací shrnul hlavní zjištění a rovněž uvedl neprozkoumané oblasti, kterými je možné se v rámci další činnosti zabývat. Z koncepce další vědecko-pedagogické činnosti rozvinul svůj plán zaměřit se na témata s potenciálem posunu vědního oboru kupředu, budování mezinárodního renomé Fakulty podnikohospodářské, kladení důrazu na etiku při pedagogických i vědeckých aktivitách a zavádění principů blended learning při výuce.

V rozpravě vystoupili:

- doc. Ing. Josef Taušer, Ph.D., který se zajímal o internacionalizaci u rodinných firem;
 - doc. Machek uvedl, že je to diskutované téma, patří do něj atributy rodinných firem, které představují bariéru internacionalizace, jako např. averze k riziku.
- doc. Ing. Mgr. Radka Druláková, Ph.D., se zeptala, jak se prolínají genderové stereotypy při přebírání vedení firmy;
 - doc. Machek řekl, že studie ukazují na rozdíly v odvětvích, kdy existují stereotypy, a to např. ve stavebnictví, kdy firmu většinou přebere syn, dcera často volí jiný obor práce i vzdělání. Ženy v maskulinních odvětvích kromě stereotypů v rodině čelí problémovému jednání ze strany zaměstnanců.
- prof. Ing. Petr Musílek, Ph.D., se zeptal, jaký je předpoklad pro vstup rodinných firem na kapitálový trh, a na úspěšnost jeho studentů doktorského studia;
 - doc. Machek odpověděl, že vstup na trh většinou nastane až v dalších generacích (2. - 3. generace, kdy nastává větší profesionalizace rodinné firmy, včetně vyšší formalizace a využívání nerodinných manažerů), doktorské studenty měl 2 úspěšné, nyní vede jednoho zahraničního z Řecka.
- Ing. Helena Horská, Ph.D., chtěla znát praktické dopady studie v rámci generační obměny ve firmách, co vyplývá pro best practise a jaká jsou doporučení pro praxi;
 - doc. Machek uvedl, že je například třeba příprava od raného věku, nutnost předávání hodnot rodinné firmy, že zakladatel musí uznat svoji konečnost a plánovat předání i vlastní důchod a nezasahovat do činnosti firmy po předání vedení.
- doc. JUDr. Nicole Grmelová, Ph.D. se zajímala, zda se zkoumá vztah mezi právní formou podnikání a tím, kdo ji vede (muž nebo žena);
 - doc. Machek odpověděl, že si neuvědomuje, že by toto bylo předmětem výzkumu.
- Ing. Martina Kneiflová se zajímala o vhodný termín pro předání další generaci;
 - doc. Machek řekl, že majitelé v ČR většinou nemají plán předání a většinou o předání ani neuvažují, což je chyba, nicméně konkrétní termín neexistuje, obecně je třeba včas definovat plán nástupnictví a podmínky předání, např. v podobě nutnosti externí práce či určitého oboru vzdělání.

V neveřejné části rozpravy vystoupili:

- kandidáta podpořili prof. Ing. Ivan Nový, CSc., prof. Ing. Jiří Hnilica, Ph.D., a prof. Ing. Mgr. Martin Lukeš, Ph.D., kteří ocenili založení Centra pro vědu a výzkum, vytvoření předmětů pro studenty doktorského studia a lidský přístup kandidáta.

Po ukončení projednání návrhu na jmenování profesorem v neveřejné části jednání proběhlo tajné hlasování.

Bylo přítomno 33 členů oprávněných hlasovat. Výsledek hlasování: 32 hlasů kladných, 0 záporných, 1 neplatný.

Usnesení:

VR VŠE schválila návrh na jmenování doc. Ing. et Ing. Ondřeje Machka, MBA, Ph.D. profesorem v oboru Management a manažerská ekonomie. Návrh bude předán MŠMT ČR.

3. Projednání materiálu Metodika hodnocení uplatňovaná při habilitačním řízení a řízení ke jmenování profesorem na Vysoké škole ekonomické v Praze

Rektor VŠE doc. P. Dvořák seznámil přítomné členy VR VŠE s přípravou předloženého materiálu, který je na VŠE diskutován již více než 1 rok. VŠE si je vědoma, že je třeba klást na uchazeče vyšší nároky, a je třeba, aby důležitost publikační činnosti byla v kritériích více zdůrazněna. Požádal členy VR VŠE o další podněty.

Prorektor prof. M. Lukeš doplnil, že na materiálu, který byl na VŠE diskutován rok a čtyři měsíce, se podíleli proděkaní pro vědu a výzkum, proděkaní pro pedagogiku, jakož přišla i řada připomínek z fakult.

Finální verze je tedy kompromisním návrhem, kdy došlo ke shodě s výjimkou bodu věnovaného nárokům na publikaci ve špičkových časopisech vs. monografii u jmenovacího řízení.

V diskusi vystoupili:

- prof. Ing. Petr Musílek, Ph.D., souhlasil, že kritéria z roku 2014 jsou zastaralá, nicméně předkládaná změna kritérií se mu zdá jako příliš skoková a doporučil pomalejší náběh nových kritérií. Další otázkou je plošná aplikace kritérií na celou VŠE, kdy např. obor účetnictví je hodně specializovaný, má jiné výstupy než jiné fakulty a je otázka, zda pro takto odlišné obory by nebylo lepší mít jiné podmínky. Sice v materiálu je pro posuzování komisí zmíněn koncept „výjimky“, ale je otázkou, zda toto budou komise schopny využít. Rovněž zmínil otázku, zda je metodika v souladu se zněním zákona, kde uvedl rozpor na str. 4 bod 4, kde se uvádí „požadavky jsou následující.....“ Z takového znění vyplývá, že při zahájení uchazeč musí podmínky splnit, ale o splnění rozhoduje až komise a ve finále VR, proto doporučuje, aby v uvedené části bylo „ že se doporučuje.....“ ;
- prof. Ing. Mgr. Martin Lukeš, Ph.D. v návaznosti na připomínku uvedl, že hned v začátku materiálu je uvedeno, že se jedná o doporučené požadavky, nikoli požadavky závazné. K otázce postupného náběhu uvedl, že platnost navržených kritérií by měla být od 1. 1. 2025;
- prof. Ing. Jakub Fischer, Ph.D., předpokládá, že uchazeči, kteří sledují vývoj, by měli vědět a být připraveni na to, že se kritéria změní. Dle jeho názoru je adaptační doba dostatečná. K otázce plošné aplikace kritérií dodal, že jsou obory (např. obor multimédia v praxi, po kterém je na Fakultě informatiky a statistiky velká poptávka), kde nevyučují docenti/profesori a uplatňují se v nich spíše externisté, tudíž je předpoklad, že u profesně orientovaných oborů nebude docházet k vysokému počtu řízení a plošná aplikace kritérií na celou VŠE je v pořádku;
- prof. Ing. Martin Mandel, CSc., řešil otázku srovnatelnosti oborů, kdy výsledky kandidáta na profesorské řízení, v případě snahy o uplatnění v jiném oboru, by nebyly akceptovatelné, a proto se domnívá, že zátěž v Q1, Q2 v různých oborech je různá. Dále poukázal na problematiku při výpočtu a substituci podílů a problematiku pojmu 1. autora, kdy v některých oborech je seznam autorů psán podle abecedy a navrhl zohlednit korespondenčního autora. Řešil otázku rozsahu učebnice a případové studie. Rovněž se zabýval publikováním ve slovenských časopisech a tím, zda jde o publikování v zahraničí. Dle jeho názoru jde především o to, zda je článek kvalitní. Upozornil na nesoulad v počtu článků vydávaných v ČR/SR u kritéria B2.3;
- prof. Ing. Mgr. Martin Lukeš, Ph.D., poděkoval za upozornění na nesoulad u počtu článků, který bude prověřen. Dále uvedl, že dílčí požadavky už byly projednány v rámci celoškolské diskuze a široce

připomínkovány, není již možné se ke všem vracet, zároveň zdůraznil, že se nejedná se o skokové zvýšení. Požadavek kvality u habilitačních řízení, kdy se od uchazeče očekává, pokud má monografii, poloviční podíl na článku v Q2 ve Scopus, není nic nedosažitelného;

- prof. PhDr. Ladislav Křišťoufek, Ph.D., zhodnotil předložený materiál pozitivně, ocenil to, že je zde patrná snaha o společná kritéria v pedagogické části a že kritéria se snaží najít společné minimum. Dle jeho názoru jde relativně o velký rozdíl mezi habilitačním a profesorským řízením, což je správné. Dále se zabýval technickými otázkami dohledávání v ESCI a SSCI;
- prof. Mgr. Tomáš Weiss, M.A., Ph.D., s materiálem souhlasil, upozornil na nejasnost při výpočtu úvazku, a na to, jak se bude přepočítávat plný úvazek pro externí kandidáty. Chápe debatu týkající se monografie a článků, uvedl, že posouzení je věcí komise. Domnívá se, že v ekonomii je dostatek možností pro publikování v Q1, více než např. v oboru historie. Možnost náhrad je v pořádku. Pro usnadnění práce komise zmínil i možnost vyžadovat prohlášení spoluautorů. Vzhledem k nutnosti mezinárodního aspektu doporučil pro profesorské řízení mít alespoň 1 ze 2 doporučujících dopisů ze zahraničí (ne Slovensko).
- prof. Mgr. Jiří Špalek, Ph.D., doporučil, aby kritéria měla více mezinárodního aspektu, na Masarykově univerzitě nebude nyní možné získat profesora, aniž by uchazeč systematicky působil v zahraničí. V rámci složení komisí mají povinnost mít jednoho člena ze zahraničí, řízení se tím přesunulo do anglického jazyka. Doporučil prvoautorství změnit na korespondenčního autora, např. v Německu se autoři řadí abecedně.
- doc. Ing. Ladislav Mejzlík, Ph.D., uvedl, že neřeší technické detaily, ale řeší manažerské důsledky. Dle jeho názoru je změna parametrů velká, přijetí článků trvá dlouho, proto se uplatnění nových kritérií může projevit tak, že nebudou habilitační a profesorská řízení, což už na VŠE v minulosti bylo. Toto má konsekvenci u akreditací, počtu školitelů pro doktorské studium. Náročnost 1 kritéria může mít za následek neprůchodnost.
- prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová celospolečensky vnímá, že různorodost oborů existuje, u oborů více profesně zaměřených vidí, že je problém publikovat a splnit podmínky. Souhlasí s doc. Mejzlíkem, že pro zachování renomé univerzity je běh habilitačních a profesorských řízení nutný. Dotázala se, jak se bude hodnotit významný podíl;
 - prof. Ing. Mgr. Martin Lukeš, Ph.D., odpověděl, že posouzení významného podílu doporučuje ponechat na komisi;
- prof. PhDr. Ladislav Křišťoufek, Ph.D., se vyjádřil k tomu, že dosažení počtu výstupů v rámci nových kritérií se mu zdá pro VŠE reálné, na UK v ekonomii obvykle mají kolem 40, tj. výrazně více;
- prof. Ing. Petr Musílek, Ph.D. poukázal na to, že pokud je požadován výstup, který v rámci oboru je těžko dosažitelný, pak je plnění kritérií složité;
 - prof. PhDr. Ladislav Křišťoufek, Ph.D., upozornil, že takové znění v předloženém materiálu není;
- prof. Mgr. Tomáš Weiss, M.A., Ph.D., chápe, že změna vyvolává obavu, ale vnímá, že časový posun pro dosažení výstupů dle nových kritérií by neměl být nijak zásadní. Je třeba být ambicióznější, univerzita musí produkovat kvalitní docenty a profesory a jinak než jasným definováním standardu a internacionalizací kritérií to nedosáhne;
- prof. Ing. Jiří Hnilica, Ph.D., vidí v nových kritériích signální efekt, kam chce VŠE směřovat, proto je třeba je přijmout;

- doc. Ing. Marek Hudík, Ph.D., se domnívá, že navržený dokument kodifikuje to, co se už na VŠE děje, uchazeči procházející řízeními v nedávné době by splňovali i nová kritéria;
- doc. Ing. Ladislav Mejzlík, Ph.D., upřesnil svoji předchozí připomínku, a to, zda by nástup neměl být postupný a navrhl udělat průzkum mezi fakultami;
- doc. RNDr. Miroslav Brzezina, CSc., seznámil přítomné se snahou, kdy na Technické univerzitě v Liberci chtěli sjednotit kritéria, ale nakonec kritéria mají vzhledem k velké odlišnosti oborů jednotlivé fakulty, centrální stanovení kritérií se bohužel stanovit nepodařilo. Domnívá se, že posouzení kandidáta je na komisi, proto on vidí největší problém ve složení komisí. Nedoporučuje opět na detailech a kritéria bere jako doporučující, což je i v materiálu uvedeno;
- prof. Ing. Petr Doucek, CSc., upozornil, že NAÚ poukázal, že VŠE má kritéria nastavena nízko, na Fakultě informatiky a statistiky tato nově navržená kritéria v případě přijetí budou ještě zpřísnovat;

Rektor VŠE doc. Dvořák poděkoval všem za diskusi, z jeho pohledu je třeba pro renomé VŠE kritéria přijmout, mezinárodní akreditace poukázala, že v oblasti vědy je třeba klást vyšší nároky. Nová kritéria vyjadřují úroveň, kam se VŠE chce blížit. Rozhodující v rámci řízení je komise a VR, signál směrem ke komisím je nutný, protože přílišná volnost v parametrech není dobrá.

4. Informace o materiálu Textová část plánu realizace Strategického záměru

Prorektor doc. Novotný informoval o materiálu, ke kterému se členové VR VŠE mohli vyjádřit emailem do 21. 12. 2023 a poděkoval za schválení. Akademický Senát materiál schválil a ten byl následně odeslán na MŠMT.

5. Různé

- Prorektorka prof. Machková se dostavila na závěr jednání s informací o zprávě, kterou obdržela, a to že VŠE byla udělena mezinárodní akreditace AACSB. Rektor v návaznosti na to zdůraznil význam, jaký udělení akreditace pro VŠE má, a poděkoval všem, kteří se podíleli na jejím získání.

Další termíny zasedání Vědecké rady:

4. 6. 2024 od 10 hod.

19. 11. 2024 od 10 hod.